

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGA (PLJS)
LITHUANIAN WORLD YOUTH ASSOCIATION, INC

Lietuvos Respublikos Seimo Teisės ir teisėkūros komitetui
Lietuvos Respublikos Seimo narei Daliai Asanavičiūtei
Lietuvos Respublikos Seimo nariui Andriui Vyšniauskui

REKOMENDACIJOS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS RINKIMŲ KODEKSO PATVIRTINIMO, ĮSIGALIOJIMO IR ĮGYVENDINIMO KONSTITUCINIO ĮSTATYMO NR. XIV-1381 17 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

2023-04-02

Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga (toliau – PLJS) valdyba dėkoja Lietuvos Respublikos Seimui atsižvelgus į 2023 m. kovo 6 d. prašymą „dėl pasaulio lietuvių vienmandatės apygardos sudarymo principo ir pasaulio lietuvių balso lygiateisiškumo principo užtikrinimo“ ir pradėjus procesą įstatymo redakcijos būdu užtikrintą užsienio lietuvių balso lygiateisiškumą Lietuvos Respublikos Seimo rinkimuose.

Reaguodami į kodekso keitimo projektą (reg. nr. XIVP-2557) ir Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės departamento išvadas, PLJS valdyba rekomenduoja:

1. punktuose 17.2 ir 17.3 vietoje „dalyvavusių“ naudoti „elektroniniu būdu užsiregistravusių“, taip suvienodinant šiuos punktus su siūlomu pakeitimu 17.1 punkte.
2. įtraukti papildomą punktą 17.4, kuriame būtų numatyta, kurioje apygardoje įrašomi užsienyje balsuojantys piliečiai, kai jų skaičius yra mažiau nei 0.9 vidutinių rinkėjų visose vienmandatėse rinkimų apygardose skaičiaus, arba kai jų skaičius sudarytoje vienmandatėje pasaulio lietuvių apygardoje yra didesnis nei 1.1 vidutinių rinkėjų visose vienmandatėse rinkimų apygardose skaičiaus, bet nepakankamas sudaryti papildomą, 17.3 punkte numatytą antrą arba trečią, pasaulio lietuvių vienmandatę

apygardą. Remiantis iki 2022-09-01 galiojusių Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo (nr. I-2721) 33.1 punkto pavyzdžiu, kitose valstybėse esantys Lietuvos Respublikos piliečiai yra įrašomi į tos vienmandatės rinkimų apygardos rinkėjų sąrašą, kurios teritorijoje yra Lietuvos Respublikos Seimas. Dabartinė rinkimų kodekso redakcija neapibrėžia šių situacijų. Šiais atvejais, užsienio šalyse esančios atskiros rinkimų apylinkės, potencialiai galėtų būti priskiriamos skirtingoms vienmandatėms. Praktika priskirti užsienyje gyvenančius Lietuvos piliečius į rinkimų apygardos rinkėjų sąrašą, kurios teritorijoje yra Lietuvos Respublikos Seimas buvo taikoma iki 2020 m. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų. Tokiu būdu būtų užtikrinamas suderinamumas su kodekso 16 straipsnyje numatyta sąlyga, kad rinkėjų skaičius apygardoje turi būti nuo 0,9 iki 1,1 vidutinio rinkėjų visose vienmandatėse rinkimų apygardose skaičiaus.

Pagal šias rekomendacijas siūlome pakeisti 17 straipsnį ir jį išdėstyti taip (lyginamasis variantas):

17 straipsnis. Pasaulio lietuvių vienmandatė rinkimų apygarda

1. Pasaulio lietuvių vienmandatė rinkimų apygarda sudaroma Seimo rinkimuose. Sudarant vienmandatę rinkimų apygardą, kurioje balsuoja kitose valstybėse esantys Lietuvos Respublikos piliečiai, jos rinkėjų skaičius nustatomas įskaičiuojant paskutiniuose Seimo rinkimuose ~~dalyvavusių~~ **elektroniniu būdu užsiregistravusių** ir Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse ir konsulinėse įstaigose, taip pat papildomose balsavimo vietose užsienyje prie Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės ar konsulinės įstaigos balsavusių rinkėjų skaičių.
2. Kai paskutiniuose Seimo rinkimuose ~~dalyvavusių~~ **elektroniniu būdu užsiregistravusių** ir Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse ir konsulinėse įstaigose, taip pat papildomose balsavimo vietose užsienyje prie Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės ar konsulinės įstaigos balsavusių

užsienyje esančių rinkėjų skaičius, nustatomas iki Seimo rinkimų likus vieniems metams, yra didesnis kaip ~~1-1~~ **0.9** vidutinio rinkėjų visose vienmandatėse rinkimų apygardose skaičiaus, sudaroma Pasaulio lietuvių vienmandatė rinkimų apygarda. Kitose valstybėse esantys Lietuvos Respublikos piliečiai įrašomi į šios Pasaulio lietuvių vienmandatės rinkimų apygardos rinkėjų sąrašą, o Lietuvos Respublikos teritorijoje esančių vienmendačių rinkimų apygardų skaičius sumažinamas viena rinkimų apygarda.

3. Jeigu paskutiniuose Seimo rinkimuose ~~dalyvavusių~~ **elektroniniu būdu užsiregistravusių** ir Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse ir konsulinėse įstaigose, taip pat papildomose balsavimo vietose užsienyje prie Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės ar konsulinės įstaigos balsavusių užsienyje esančių rinkėjų skaičius viršija dviejų vienmendačių rinkimų apygardų vidutinį rinkėjų skaičių, gali būti sudaroma antra, o viršijus trijų vienmendačių rinkimų apygardų vidutinį rinkėjų skaičių – trečia Pasaulio lietuvių vienmandatė apygarda, atitinkamai sumažinant Lietuvos Respublikos teritorijoje esančių vienmendačių rinkimų apygardų skaičių.
4. **Kitose valstybėse esantys Lietuvos Respublikos piliečiai, kurių skaičiaus nepakanka sudaryti atskirą Pasaulio lietuvių vienmandatę apygardą yra įrašomi į tos vienmandatės rinkimų apygardos rinkėjų sąrašą, kurios teritorijoje yra Lietuvos Respublikos Seimas.**

Rimvydas Rubavičius

Valdybos pirmininkas | Chair of the Board

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga | Lithuanian World Youth Association, Inc

T: +44 (0)759 840 64 94

E: rimvydas@pljs.org

W: www.PLJS.org

F: [www.fb.me/PLJS.org](https://www.facebook.com/PLJS.org)